

BIBLIOGRAFIA ZAŁĄCZNIKOWA

Bibliografia załącznikowa to spełniający określone zadania informacyjne, uporządkowany spis bibliograficzny dołączony do wydawnictwa lub utworu. Może zawierać wykaz wykorzystanych przez autora dokumentów lub wykaz dokumentów dotyczących danego tematu, z którymi autor się zapoznał, ale ich nie wykorzystał (literatura przedmiotu) oraz wykaz prac danego autora lub grupy autorskiej (literatura podmiotu).

W bibliografii załącznikowej nie umieszczamy pozycji podręcznikowych, popularnych czasopism, „ściągi” drukowanych i elektronicznych.

Bibliografię załącznikową należy umieszczać na końcu pracy.

Opisy powinny być uporządkowane w kolejności alfabetycznej.

Informacje o autorze (redaktorze):

- Można zamiast imienia podać tylko inicjał imienia, jeżeli nie utrudni to identyfikacji osoby, np. Lutosławski W. to: Lutosławski Wincenty czy Witold?
- Jeżeli autorów jest więcej niż trzech, podajemy pierwszego i dopisek - i in.
- Jeżeli autorów dwóch lub trzech, podajemy wszystkich oddzielając każdego przecinkiem.
- Pomijamy w opisie autora, informacje o jego stopniach naukowych, funkcjach itp.

Na końcu opisu bibliograficznego stawiamy kropkę.

Można stosować różne formy interpunkcji w opisie bibliograficznym i przypisach danej publikacji, zachowując jednak konsekwentnie jednolity system znaków.

PRZYKŁADY

WYDAWNICTWO ZWARTE

Można skracać nazwę wydawcy: PWN zamiast Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Aronson Elliot, *Człowiek istota społeczna*, Warszawa, PWN, 2006, ISBN 978-83-01-14497-5.

Aronson E., *Człowiek istota społeczna*, Warszawa, PWN, 2006, ISBN 978-83-01-14497-5.

Aronson E.: *Człowiek istota społeczna*. Warszawa: PWN, 2006. ISBN 978-83-01-14497-5.

Aronson Elliot. *Człowiek istota społeczna*. Warszawa: PWN, 2006. ISBN 978-83-01-14497-5.

WYDAWNICTWO ZWARTE (do trzech autorów)

Begg D., Fisher S., Dornbusch R., *Makroekonomia*, wyd. 4 zm., Warszawa, PWE, 2007, ISBN 978-83-208-1644-0.

WYDAWNICTWO ZWARTE (więcej niż trzech autorów lub bez autora)

Wartościowanie stanowisk pracy, M. Armstrong i in., Kraków, Wolters Kluwer, 2008, ISBN 978-83-7526-632-0.

Prawo finansów publicznych, wyd. 4 popr. i uaktual., Toruń, Dom Organizatora, 2006, ISBN 978-83-7285-272-4.

WYDAWNICTWO ZWARTE POD REDAKCJĄ

Firlit-Fesnak G., Szyłko-Skoczny M. (red.), *Polityka społeczna: podręcznik akademicki*, Warszawa, Wydaw. Nauk. PWN, 2008, ISBN 978-83-01-15304-5.

Polityka społeczna: podręcznik akademicki, pod red. G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny, Warszawa, Wydaw. Nauk. PWN, 2008, ISBN 978-83-01-15304-5.

Polityka społeczna: podręcznik akademicki. G. Firlit-Fesnak., M. Szyłko-Skoczny (red.). Warszawa: Wydaw. Nauk. PWN 2008. ISBN 978-83-01-15304-5.

KSIĄŻKA WIELOTOMOWA O TYM SAMYM TYTULE

Jeżeli korzystamy z jednego tomu książki wielotomowej, to oznaczenie tomu umieszczamy po oznaczeniu kolejności wydania, oznaczając tom wielką literą, np.:

Ratyński W., *Problemy i dylematy polityki społecznej w Polsce*, T. 1, Warszawa, Difin, 2003, ISBN 83-7251-386-4.

Jeżeli korzystamy z całej książki wielotomowej, to oznaczenie liczby tomów umieszczamy po roku wydania, oznaczając tomy małą literą, np.:

Ratyński W., *Problemy i dylematy polityki społecznej w Polsce*, Warszawa, Difin, 2003, 2 t., ISBN 83-7251-386-4.

KSIĄŻKA WIELOTOMOWA O RÓŻNYCH TYTUŁACH

Krąpiec M. A., *Dziela*, T. 19, *Człowiek w kulturze*, Lublin, Redakcja Wydawnictw KUL, 1999, ISBN 83-228-0613-2.

Nowa Encyklopedia Powszechna PWN, red. nauk. A. Hutnikiewicz, wyd. 3 poszerz., T. 1., A-C, Warszawa, Wydaw. Nauk. PWN, 1998, ISBN 83-01-11096-1.

ROZDZIAŁ KSIĄŻKI TEGO SAMEGO AUTORA

Opis całości książki (gdy cała książka jest tego samego autorstwa), po ISBN-ie piszemy dodatkowo tytuł tego rozdziału, strony zajęte przez rozdział, np.:

Stankiewicz W., *Historia myśli ekonomicznej*, wyd. 3 zm., Warszawa, PWE, 2007, ISBN 83-208-1624-6, Protekcjonizm wychowawczy, s. 146-167.

ROZDZIAŁ (FRAGMENT) PRACY ZBIOROWEJ

Kondratowicz A., *Samorząd lokalny a wolność gospodarcza i demokracja*, W: *Samorząd lokalny – dobro publiczne*, J. Kleer (red.), Warszawa, CeDeWu, 2008, ISBN 978-83-064-0, s. 25-45.

OPIS BIBLIOGRAFICZNY WSTĘPU DO KSIĄŻKI (różnych autorów)

Autor książki nie jest autorem wstępu.

Nazwisko i imię autora wstępu, tytuł wstępu, W: opis książki, w której zawarty jest wstęp, strony zajęte przez wstęp.

Godlewski G., *Jack Goody, uczone w piśmie: wstęp do wydania polskiego*, W: J. Goody, *Logika pisma a organizacja społeczeństwa*, Warszawa, Wydaw. Uniwersytetu Warszawskiego, 2006, ISBN 83-235-0296-X, s. 7-23.

OPIS BIBLIOGRAFICZNY WSTĘPU DO KSIĄŻKI (tego samego autora)

Po ISBN-ie umieszczamy tytuł wstępu oraz strony zajęte przez wstęp, np.:

Polityka społeczna: podręcznik akademicki, pod red. G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny, Warszawa, Wydaw. Nauk. PWN, 2008, ISBN 978-83-01-15304-5, Wprowadzenie, s. 13-17.

ARTYKUŁ Z CZASOPISMA

Muszalski Wojciech, *Modele służby cywilnej*, „Praca i Zabezpieczenie Społeczne”, 2009, nr 12, s. 11-14.

WYWIAD

Kieślowski K., *Ciągle poszukuję*, rozm. przepr. S. Węgrzyn, „Polityka”, 1992, nr 50, s. 12.

RECENZJA

W pierwszej kolejności umieszczamy autora i tytuł recenzowanej książki, oraz miejsce i rok jej wydania, a w dalszej kolejności nazwisko recenzenta, tytuł recenzji i jej lokalizacja.

Kuczok Wojciech, *Gnój*, Warszawa, 2003, rec. P. Śliwiński, *Normalni, wydrążeni, źli*, „Tygodnik Powszechny”, 2004, nr 32, s. 11.

RECENZJA DOTYCZĄCA DWÓCH PUBLIKACJI TEGO SAMEGO AUTORA

Trafiątek E., *Polska starość w dobie przemian*, Katowice, 2003; *Wybór z gerontologii społecznej*, Kielce, 2006, rec. L. Dziewięcka-Bokun, *Recenzje książek Elżbiety Trafiątek*, „Pro Publico Bono”, 2007, nr 3, s. 319-322.

ŹRÓDŁA PRAWA

Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 czerwca 2010 r. o wolnym stanowisku komornika sądowego, (M.P. z dnia 02.07.2010 r., nr 47, poz. 652, s. 2391).

DYSERTACJA NAUKOWA (PUBLIKOWANA)

Konstrukcja opisu: **Nazwisko I(mię): Tytuł pracy (rodzaj dysertacji, rok). Pozyskano z Nazwa Bazy Danych. (Miejsce i nr dostępu).**

McNiel D. S.: Meaning thtoug narrative: A personal narrative discussing growing up with an alcoholic mother (rozprawa doktorska, 2006). Pozyskano z ProQuest Dissertations and These database. (UMI Nr 1434728).

DYSERTACJA NUKOWA (NIEPUBLIKOWANA)

Konstrukcja opisu: **Nazwisko I(mię), Tytuł pracy (niepublikowana rodzaj dysertacji, rok), nazwa instytucji, miejsce złożenia.**

Carlbohm P., *Carbody and passenger In rail vehicle Dynamics* (niepublikowana rozprawa doktorska, 2000), Royal Institute of Technology, Stockholm.

OPIS BIBLIOGRAFICZNY ELEKTRONICZNEGO WYDAWNICTWA ZWARTEGO (KSIĄŻKI)

Dokument o dostępie lokalnym (CD-ROM, kaseata VHS, kaseata magnetyczna CC)

Kopaliński W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych* [CD-ROM], wersja 1.03.16, Łódź, Promedia CD, 1998, ISBN 83-723-3.

Techniki zapamiętywania czyli jak radzić sobie w gąszczu informacji [CD-ROM], Warszawa, Grupa Wydaw. INFOR, 2007, ISBN 978-83-7440-086-2.

Dialogi z Sokratesem – o grupach defaworyzowanych [kaseata VHS], Warszawa, 2007, ISBN 83-01-12941-7.

Themen neu 1, cas. 1, lekt. 1-5 [taśma magnetyczna], Warszawa, Max Huebner Verlag, 2001.

Themen neu 2 cas. 2, lekt. 6-10 [taśma magnetyczna], Warszawa, Max Huebner Verlag, 2001.

Granatowska H., Danecka I., *Kak diela? 2, Podręcznik do języka rosyjskiego dla szkół ponadgimnazjalnych* [taśma magnetyczna], Warszawa, Wydawnictwo Szkolne PWN, 2003.

Dokumenty o dostępie zdalnym (online)

Na końcu opisu nie stawiamy kropki.

Becelewska D., *Repetitorium z rozwoju człowieka* [online], Jelenia Góra, Kolegium Karkonowskie, 2006, [dostęp 20 kwietnia 2010], dostępny w Internecie:
<http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/doccontent?id=1570&dirids=1>

FRAGMENT KSIĄŻKI ELEKTRONICZNEJ

Po ISBN podajemy tytuł fragmentu książki, strony.

Kopaliński W., *Wielki multimedialny słownik Władysława Kopalińskiego* [CD-ROM], wersja 1.00.000, Warszawa, PWN, 2000, ISBN 83-01-13194-2, Słownik eponimów czyli wyrazów odimiennych, s. 121-143.

STRONA WWW

Skórka S., *Wirtualna historia książki i bibliotek* [online], Kraków, Akademia Pedagogiczna, Instytut Informacji Naukowej, 2006, [dostęp 11 kwietnia 2010], dostępny w Internecie:
<http://www.ap.krakow.pl/whk/>

ARTYKUŁ W CZASOPIŚMIE ELEKTRONICZNYM

Klukowski B., *Biblioteki Narodowe*, „EBIB” 2010, nr 2 [online], [dostęp 21 kwietnia 2010], dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/2010/111/a.php?klukowski>

ŹRÓDŁA PRAWA ONLINE

Konwencja Wiedeńska o stosunkach konsularnych, przyjęta w Wiedniu 24 kwietnia 1963 r. (Dz. U. 1982, nr 13, poz. 98) [online], [dostęp 5 lipca 2010 r.], dostępny w Internecie: http://static1.money.pl/d/akty_prawne/pdf/DU/1982/13/DU19820130098.pdf

DYSERTACJA NAUKOWA (PUBLIKOWANA)

Konstrukcja opisu: **Nazwisko I(MIĘ)., Tytuł pracy (rodzaj dysertacji, rok), pozyskano z <http://xxxxxxx>**

Bruckman A., *MOOSE Crossing: Construction, community, and learning In a networked virtual World for kids* (rozprawa doktorska, 1997), pozyskano z <http://www-staic.cc.gatech.edu/-asb/thesis/>

PRZYPISY

Przypis powinien jednoznacznie identyfikować miejsce skąd zaczerpnęliśmy myśl/zdanie.

W przypisie możemy umieścić informacje, które nie mają bezpośredniego związku z całością tekstu, natomiast uważamy, że warto je przytoczyć. Bardzo często umieszczamy w przypisach dłuższe cytaty, których zawarcie w pracy jest celowe i podnosi jej wartość.

Przypisy powinny być oszczędne.

W całym tekście należy stosować konsekwentnie jeden system przypisu.

Przypisy umieszczamy u dołu strony.

PRZYKŁADY

WYDAWNICTWO ZWARTE

Z. Włodarski, A. Matczak, *Wprowadzenie do psychologii: podręcznik dla nauczycieli*, wyd. 4, Warszawa, WSiP, 1998, s. 63-64.

WYDAWNICTWO ZWARTE POD REDAKCJĄ

B. Winiarski (red.), *Polityka gospodarcza*, wyd. 2, Warszawa, Wydaw. Naukowe PWN, 2004, s. 163-168.

lub

Polityka gospodarcza, red. nauk. B. Winiarski, wyd. 2, Warszawa, Wydaw. Naukowe PWN, 2004, s. 163-168.

ARTYKUŁ W WYDAWNICTWIE ZWARTYM

S. Baranowska, *Partnerzy bibliotek a kreowanie jej wizerunku*, W: *Partnerzy bibliotek: model komunikacji z otoczeniem*, pod red. I. Jurczak, E. Okularczyk, Łódź, Firma Księgarska Wiesława Juszcza, 2008, s. 17.

ARTYKUŁ W CZASOPIŚMIU

W. Jakimowicz, *Zewnętrzne granice uznania administracyjnego*, „Państwo i Prawo”, 2010, R. 65, z. 5, s.43.

WYDAWNICTWO CYTOWANE „Z DRUGIEJ RĘKI”

W pierwszej kolejności podajemy źródło oryginalne cytatu, później publikację, która powołuje się na oryginał.

P. Senge, *Piąta dyscyplina. Teoria i praktyka organizacji uczących się*, Kraków 2002, cyt. za: R. Miller, *Biblioteki a aktualne trendy w zarządzaniu* [online], „EBIB”, 2002, nr 8(37), [dostęp 18 maja 2010], dostępny w Internecie:
<http://ebib.oss.wroc.pl/2002/37/miller.php>

ŹRÓDŁA PRAWA

Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 czerwca 2010 r. o wolnym stanowisku komornika sądowego, (M.P. z dnia 02.07.2010 r., nr 47, poz. 652, s. 2391).

RELACJA USTNA

Relacja Marii Kozłowej, mieszkanki wsi Stale, uzyskana dn. 20 grudnia 2009 r.

KILKA PRZYPISÓW ILUSTRUJĄCYCH TO SAMO ZAGADNIENIE

Jeżeli chcemy dane zagadnienie zilustrować za pomocą kilku źródeł, poszczególne źródła należy oddzielić średnikami, np.:

P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kraków, Wydaw. Znak, 2005, s. 34;
P. Sztompka, *Socjologia analizy społeczeństwa*, Kraków, Wydaw. Znak, 2004, s. 234.

Można też pomiędzy jednym, a drugim źródłem zastosować formułę **Por.** – Porównaj, np.:

P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kraków, Wydaw. Znak, 2005, s. 34. Por.:
P. Sztompka, *Socjologia analizy społeczeństwa*, Kraków, Wydaw. Znak, 2004, s. 234.

PRZYPIS WSKAZUJĄCY OGÓLNIE NA ŹRÓDŁO

Jeżeli chcemy wskazać tylko ogólnie na zagadnienie, którym ktoś się zajmował, a nie przytaczamy dosłownie ani nie streszczamy nic z tego źródła, należy pominąć strony i zacząć przypis od Zob. – Zobacz, np.:

Zagadnienie zmian społecznych omawia szczegółowo P. Sztompka¹.

.....

¹Zob. P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kraków, Wydaw. Znak, 2005.

MATERIAŁY ARCHIWALNE

Konstrukcja przypisu: **Nazwa archiwum, nazwa zespołu akt i jego sygnatura archiwalna, nazwa dokumentu z datą jego sporządzenia oraz stronna, na której znajduje się dokument w poszycie archiwalnym, np.:**

Archiwum Państwowe w Gdańsku, zespół: Senat Wolnego Miasta Gdańska, sygn. 20109, Postulaty polskie, 15 marca 1939 r., s. 421.

WYDAWNICTWO ZWARTE CD-ROM

Techniki zapamiętywania czyli jak radzić sobie w gąszczu informacji [CD-ROM], Warszawa, Grupa Wydaw. INFOR, 2007, s.75.

Komputeryzacja Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu – dziesięć lat doświadczeń, pod red. Grażyny Piotrowicz [CD-ROM], Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, 2006, s. 63.

WYDAWNICTWO ZWARTE ONLINE

D. Becelewska, *Repetitorium z rozwoju człowieka* [online], Kolegium Karkonoskie, Jelenia Góra 2006, s. 202-203, [dostęp 18 maja 2010], dostęp w Internecie: <http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/doccontent?id=1570&dirids=1>

ARTYKUŁ W CZASOPISMIE ELEKTRONICZNYM

B. Klukowski, *Biblioteki Narodowe* [online], „EBIB”, 2010, nr 2(111) [dostęp 18 maja 2010], dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/2010/111/a.php?klukowski>

STRONA WWW

Macura, D. Maślanka, *Biblioteka Załuskich*, W: S. Skórka, *Wirtualna Historia Książki i Biblioteki* [online], Kraków, 2006 [dostęp 18 maja 2010], dostępny w Internecie: <http://www.wsp.krakow.pl/whk/biblioteki/bzaluski/index.html>

ŹRÓDŁA PRAWA ONLINE

Konwencja Wiedeńska o stosunkach konsularnych, przyjęta w Wiedniu 24 kwietnia 1963 r. (Dz. U. 1982, nr 13, poz. 98) [online], [dostęp 5 lipca 2010 r.], dostępny w Internecie: http://static1.money.pl/d/akty_prawne/pdf/DU/1982/13/DU19820130098.pdf

Wykaz skrótów stosowanych w przypisach:

Pamiętaj!

W całej pracy należy stosować skróty w jednym języku – w języku polskim albo w języku łacińskim.

Skrót polski	Skrót łaciński	Co oznacza	Kiedy stosujemy	Przykłady
dz. cyt. wyd. cyt.	op. cit. [opus citatum]	dzieło cytowane	Gdy po raz kolejny cytujemy to samo dzieło, ale nie bezpośrednio pod nim.	A. Mickiewicz, op. cit., s. 98. lub A. Mickiewicz, dz. cyt., s. 98.
jw.	u.s [ut supro]	jak wyżej		
tamże	ibidem	w miejscu już przytoczonym	Gdy po raz kolejny cytujemy to samo dzieło, bezpośrednio pod nim.	Ibidem, s. 76. lub Tamże, s. 76. Bez numeru strony, jeżeli cytat pochodzi z tej samej.
tenże, taż	idem, eadem		Gdy cytujemy inne dzieło tego samego autora, co w podanym wyżej przypisie.	Idem (Eadem), <i>Polityka jako zawód i powołanie</i> , przeł. A. Kopacki, Kraków, Znak, 1998, s.111. lub Tenże (Taż), <i>Polityka jako zawód i powołanie</i> , przeł. A. Kopacki, Kraków, Znak, 1998, s.111.
cyt. za		cytuję za	Gdy cytujemy „z drugiej ręki”.	P. Senge, <i>Piąta dyscyplina. Teoria i praktyka organizacji uczących się</i> , Kraków 2002, cyt. za: R. Miller, <i>Biblioteki a aktualne trendy w zarządzaniu</i> , „EBIB”, 2002, nr 8(37) [online], [dostęp 18 maja 2010], dostępny w Internecie: http://ebib.oss.wroc.pl/2002/37/miller.php .
zob.	vide	zobacz	Gdy w tekście zasadniczym tylko przytoczono czyjeś poglądy nie dosłownie.	Zob. P. Sztompka, <i>Socjologia zmian społecznych</i> , Kraków, Wydaw. Znak, 2005.
por.	cf. [confer]	porównaj	Gdy chcemy powiadomić, że o danym zagadnieniu pisali także inni autorzy.	P. Sztompka, <i>Socjologia zmian społecznych</i> , Kraków, Wydaw. Znak, 2005, s. 34. Por.: P. Sztompka, <i>Socjologia analizy społeczeństwa</i> , Kraków, Wydaw. Znak, 2004, s. 234.

Zasady sporządzania bibliografii załącznikowej i przypisów określają normy:

PN-ISO 690:2002 Dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Zawartość, forma i struktura.

PN-ISO 690-2:1999 Informacja i dokumentacja – Przypisy bibliograficzne – Dokumenty elektroniczne i ich części.